
Eva Dahlberg
evad.forening@gmail.com

Disgen för DNA-släktforskning

Vi har i Disgen 2018 tagit fram tre stycken rena DNA-relaterade utskrifter – en antavla som visar X-träff, en stamtavla för y-DNA och en stamtavla för mtDNA.

Antavla för X-träff

Vi har sedan länge en utskriftsform som heter komprimerad antavla. Den har nu kompletterats med en mall som visar X-kromosomens arvsgång. Det är något som kan underlätta när du söker gemensamma anor med en DNA-träff som du dessutom har X-träff på, eftersom X-kromosomen ärvs olika för män och kvinnor. En antavla som visar möjligheten för X-träff visar alltså enbart de anor som du kan ha ärvt en del av din X-kromosom från. Män har normalt en X-kromosom som de ärvt från sin mamma och kvinnor har två, en från sin mamma och en från sin pappa.

Men när du använder X-träffsantavlan bör du dels ha i åtanke att X-kromosomvägen i antavlan inte behöver vara den närmaste vägen som du och din träff är släkt, dels att det bör vara ett gemensamt segment på minst 20 centiMorgan på X-kromosomen för att det ska vara relevant att utgå ifrån.

Du får fram antavlan för X-träff genom att välja vem du ska utgå ifrån, den DNA-testade, och väljer Arkiv > Skriv ut antavla > komprimerad och så inställningsmallen STD A4 X-match. Därefter kanske du vill välja att under inställningarna för utseendet först välja att namnen ska visas i ordningen ”förnamn efternamn” och sedan välja färg för kvinnor och män i antavlan (bild 1). Du kan sedan spara mallen med inställningarna under eget namn. Resultatet för en kvinna respektive en man syns i bild 3 och 4.

Stamtavlor för mt- eller y-DNA

Vi har utvecklat de olika stamtavlorna i Disgen så att du kan välja en ren y-DNA-stamtavla eller en ren mitokondrieDNA-stamtavla (bild 5).

För de tre översta valen (alla/kognatisk, endast män/agnatisk och endast kvinnor/matrilinjär) har du möjlighet att välja att ”ta med alla barn”, det vill säga alla barn inklusive adoptivbarn och fosterbarn i den relevanta typen av stamtavla, eller ”ta med bara biologiska barn”. För y-DNA och mtDNA är valet om barnen utgråat, så att enbart biologiska barn kan tas med.

När du väljer mödernelinjen tas alla barn, både döttrar och söner, med i första generationen efter en kvinna, vilket ju stämmer eftersom alla barn har sin mors mtDNA men bara döttrar/kvinnor för det vidare.

För att bygga en stamtavla med till exempel en mtDNA-linje börjar du med att söka upp den person du vill utgå ifrån och väljer sedan Bygg stamtavla från Skapa-menyn. I den dialogruta som kommer upp behöver du aktivt välja den form av stamtavla du vill ha, det vill säga göra valet under rubriken ”Ta med” och då i detta fall ”Endast kvinnor (mtDNA)” (bild 2). Sönerna finns med i varje kvinnas barnkull men stamtavlan går endast vidare på kvinnolinjen (bild 5).

Programmet minns ditt senaste val – så kom ihåg att titta under ”Ta med” nästa gång du bygger en stamtavla så att du får rätt resultat.

Stamtavlan byggs på skärmen men genom att välja Skriv ut får du fram en snyggare form om du vill. Välj alltså Skriv ut, sedan Stamtavla – Grafisk och ändra i nästa dialogruta inställningsmall till STD 4 Vertikal 1 rader och välj därefter Granska så får du fram den som du ser på bild 5.

Slutligen kan du utifrån den byggda stamtavlan på skärmen göra en söklista över personerna genom att högerklicka och därefter kan du från söklistan sätta en flagga ”möjlig mt-haplogruppslinje”. ▣

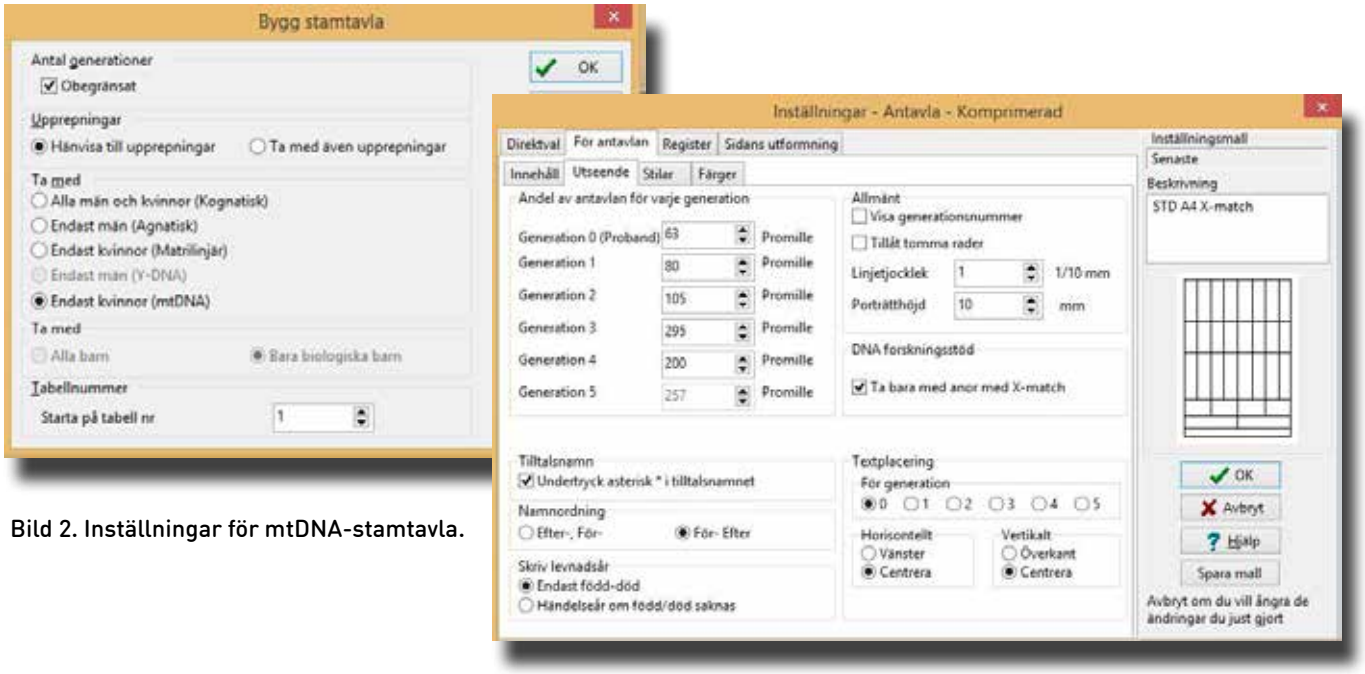

Bild 2. Inställningar för mtDNA-stamtavla.

Bild 1. Inställningar för X-träffsantavla.

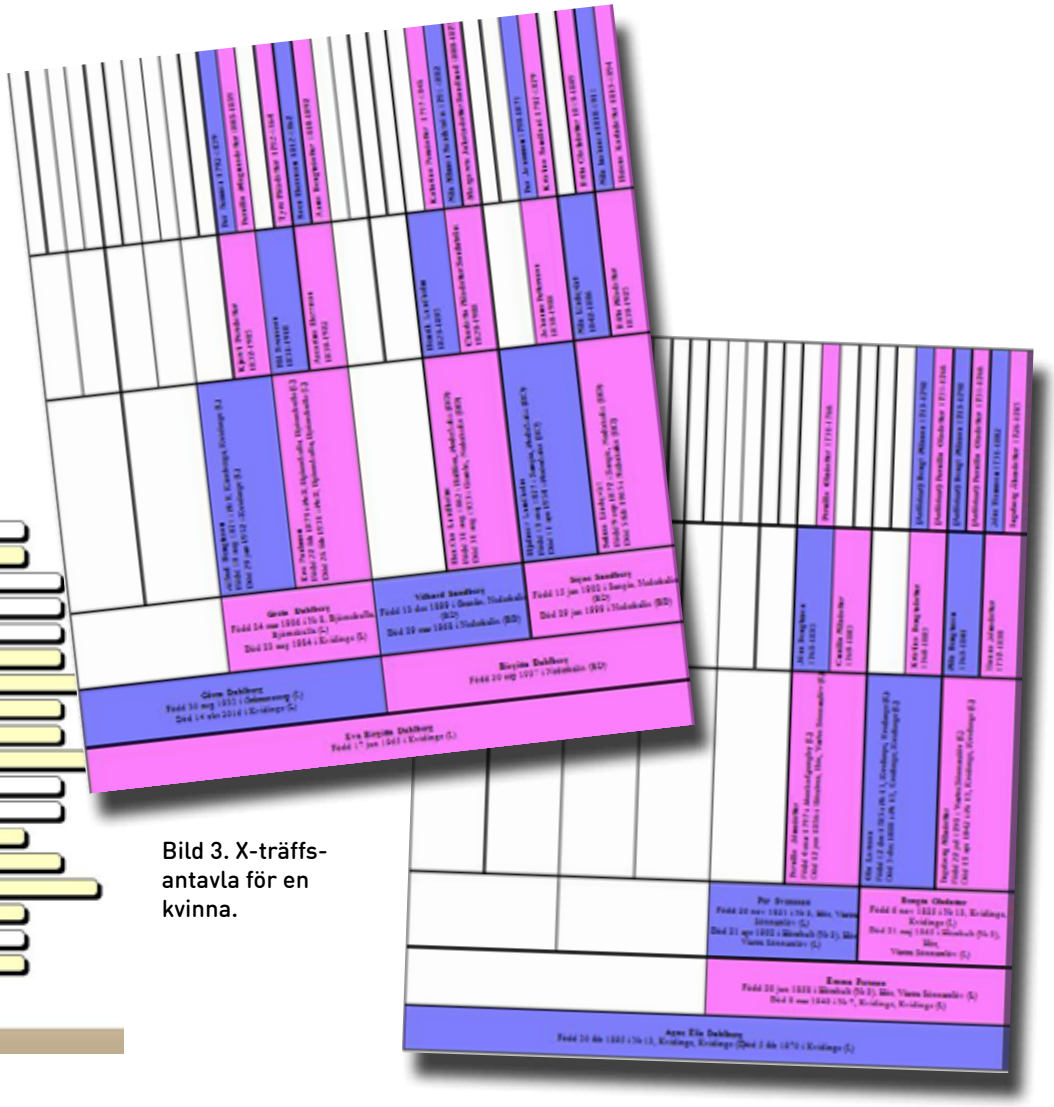

Bild 3. X-träffs-antavla för en kvinna.

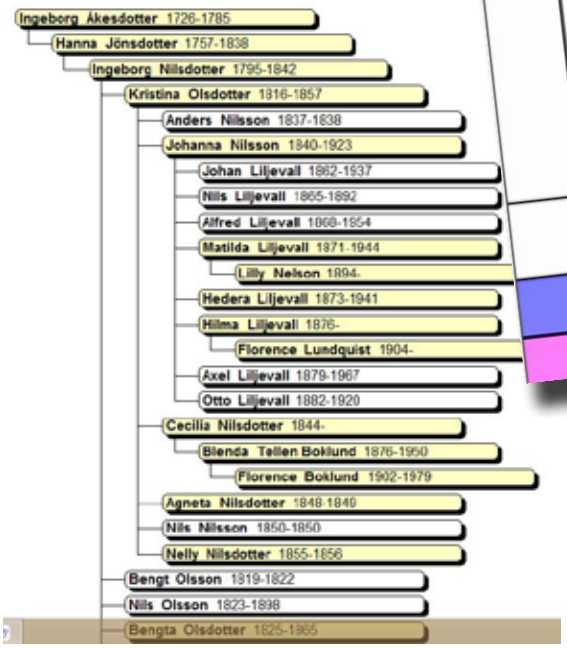

Bild 5. mtDNA-stamtavla.

Bild 4. X-träffsantavla för en man.